

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
Регистрови номери индекс	Дата
ВСС-11755	14-10-2022

ДО

СЪДИЙСКА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
ГР.СОФИЯ

О Т Г О В О Р И

От Мариана Димитрова Шотева – кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител – председател“ на Административен съд Пловдив

Относно: Въпроси на г-жа Биляна Гяурова – Вегертседер- Директор на Български институт за правни инициативи.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВСС,

УВАЖАЕМА Г-ЖО ГЯУРОВА – ВЕГЕРТСЕДЕР,

Във връзка със зададените ми въпроси изразявам следното становище :

Въпрос 1 : Какво е вашето мнение за течашата в публичното пространство дискусия за промени в Конституцията на Република България в частта за съдебната власт? Какъв е релевантният начин да се чуе мнението на магистратите в този процес?

Отговор :

Мнението на магистратите би могло да се чуе чрез предоставяне на становища, анкети, публични обсъждания на поставените конкретни въпроси и проекти за изменения в Конституцията на Р България.

Въпрос 2: т.нар. „реформа на съдебната карта“ е в застой. Считате ли, че при евентуално нейно възстановяване, като част от нея може да бъде приложена концепцията за общностния съд ?

Отговор:

Запозната съм с концепцията за общностният съд и с презентацията на съдия Калабрезе при посещението му в Р България. Считаю, че би могло при определени граждански и наказателни дела да се взаимства от тази концепция, каквото становище съм застъпвала във връзка с т.нар. "детско правосъдие".

В административното правосъдие по-скоро е неприложима.

Въпрос 3 :Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти / от нормативен и организационен характер/ за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати.

Отговор :

Проблемът с натовареността на съдиите определено е сложен за разрешаване.

Административните съдилища използват към момента „Система за изчисляване натовареността на съдиите“ /СИНС/, която според статистическите кодове на делата прилага групата и коефициент за тежест, определени в Правилата за оценка и натовареност на съдиите. Разбира се, тази система следва да бъде доразработена, тъй като не дава точна „картина“ на натовареността на съдиите. Считаю, че изключително важно е обособените с решение на Общото събрание на съответния съд отделни групи дела по съответния материален закон да бъдат правилно определени след задълбочен анализ на постъпленията на делата в съда. В Административен съд Пазарджик групите дела са обособени по такъв начин, че няма неравномерна натовареност между отделните съдии.

Разбира се, за всеки съд един от инструментите за разрешаване на проблема с натовареността е адекватната кадрова обезпеченост. Този проблем обаче не зависи единствено и само от административния ръководител, а е приоритет на кадровата политика на ВСС, с оглед своевременно обявяване и приключване на конкурсите.

Въпрос 4: Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар. трима големи?

Отговор:

По този въпрос се проведе анкета като дискусиите продължават. Български институт за правни инициативи съвместно с ВСС работи по тази тема повече от година. Предложени са три модела за определяне на възнагражденията на магистратите. Считаю, че най-удачен от тези три модела е модел 1 – процент от най-високото ниво. Относно втората част на въпроса и към настоящия момент законово са разписани правилата, по които се формира основното месечно възнаграждение на различните нива магистрати.

Въпрос 5: Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор:

Административните съдилища не работят с ЕИСС, с оглед на което не съм достатъчно запозната с нейните функционалности. Административен съд - Пазарджик е пилотен съд, в който се внедрява Единна деловодна информационна система, с която ще работят всички административни съдилища. Считаю, че изграждането на единни деловодни системи и свързаността помежду им е в основата на електронното правосъдие.

Въпрос 6: През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Вече изминаха повече от 5 години от действието на тези текстове. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, където правораздавателите понастоящем?

Отговор: Съдийското самоуправление е изключително важна тема, тъй като с оглед промените ролята му беше засилена във връзка с

управлението и вземането на решения във всеки един съд. Тези текстове в ЗСВ на практика се прилагат. В Административен съд – Пазарджик регулярно се провеждат общи събрания на всеки три месеца, на които се обсъждат изпълнението на времевите стандарти, причини за отменени, изменени и обезсилени съдебни актове, обсъждат се и се приемат вътрешни правила за организацията и работата на съда. Освен това, Общо събрание се свиква и тогава ,когато е необходимо разрешаването на текущи въпроси, засягащи организацията на работата по движението на делата, определя се натовареността от общото събрание на председателя и зам.-председателя. Задължително се свиква общо събрание във връзка с образувани тълкувателни дела и появила се в съда противоречива практика. На общите събрания се поставят и въпроси, свързани с проблеми от битово-организационен характер. В Административен съд Пловдив Общото събрание също се провежда регулярно – всеки месец.

Въпрос 7: В контекста на предложенията на ВСС за въвеждане на задължителна медиация по някои видове дела смятате ли, че процедурата по медиация може да се приложи и в рамките на административното производство?

Отговор:

В Окръжен съд – Пазарджик има вече оборудвано помещение, в което може да се проведе процедура по медиация, като е разработена и организация по използването му. Медиацията в административното производство по определени видове дела може да се приложи.

Въпрос 8: През настоящата година определени събития в един съд в страната доведоха до това ССБ да се обяви против явление, назовано от тях като „подчиняването на съдиите на председатели на съдилищата, чрез привидно законни дисциплинарни производства“, а 187 магистрати от страната от всички нива в съдебната система да изразят подкрепата си за свой колега чрез подписка, внесена в съдийската колегия на ВСС. Какво е Вашето отношение – в качеството Ви на кандидат за мандат като административен ръководител на съд, по въпроса за правомощията на един административен ръководител по отношение на един редови съдия откъм прилагане на дисциплинарни мерки? По конкретно – следва ли например към съдиите да се прилагат всички състави на дисциплинарни нарушения.

посочени в чл. 187 от КТ от страна на административния ръководител на съда /което лице не е работодател на тези съдии/? И по общо – къде е границата, която отделя реализирането на дисциплинарна отговорност на магистрата от произвола и административния натиск от страна на административния ръководител?

Отговор:

Тогава когато има съдебен контрол спрямо актовете на административния ръководител не е налице административен произвол, каквото е становището и на ЕСПЧ. За да няма обаче неяснота при прилагането на тези мерки следва изрично да бъдат законово определени в ЗСВ дисциплинарните правомощия на административния ръководител. Не би било коректно да коментирам казуса, тъй като все още е налице висящо производство пред съд.

Въпрос 9: На стр. 10 от концепцията казвате, че „следва да се наблегне на постановените съдебни актове в „разумни“ срокове“, както и „следва да се постигне по-голяма бързина за разглеждане на делата“. На стр. 33 като стратегическа цел посочвате „стриктно спазване на законоустановените процесуални срокове по делата“. Съгласно протокол от общо събрание от 04.10.2022 г. на зададен Ви въпрос от съдия Петрова кое приоритизирате – качеството на съдебния акт или написването му в срок, отговаряте, че естествено превес има качеството и че се случва да не се спазва срока. В случай че бъдете избрана за административен ръководител как ще намерите баланса между качество и срок? Какво включвате в израза „дисциплиниране на процеса“ и каква отговорност следва да носят председателите на състави ако не дисциплинират процеса /стр. 34 от концепцията/?

Отговор:

И към настоящия момент считам, че актовете следва да бъдат качествени и постановени в разумни срокове, защото ненавременното правосъдие е лошо правосъдие. Да, случва се да не се спазва срока, но тогава са налице от една страна обективни причини – болест на съответния съдия, изключителна сложна фактическа и правна обстановка – дело от 50-60 тома, висока натовареност, от друга страна - субективни причини – лоша

организация на работата на съдията или недостатъчно добра подготовка. Тук е ролята на административния ръководител да извърши анализ на причините и да предприеме съответните мерки – оказване на съдействие на съдията при организиране и насрочване на делата, предоставяне на съдебен помощник за подпомагане при търсене и намиране на съдебна практика, организиране на съответни обучения и предоставяне на материали за самообучения. Когато е налице свърхнатовареност, а оттам и забавяне на постановяване на съдебния акт административният ръководител следва да предприеме мерки като отправи искане до ВСС за увеличаване щата на съответния съд. В Административен съд – Пазарджик, чиито административен ръководител съм към момента всички актове са поставени в законоустановените срокове, макар и съдиите да са изключително натоварени, като качеството е на високо ниво. С оглед тази висока натовареност съм предприела мерки и щата на съда вече е 9 щатни бройки за съдии - от 5 щатни бройки към момента на встъпването ми като административен ръководител.

В израза „дисциплиниране на процеса“ се включва доброто ръководство на процеса от страна на председателите на състави, тоест своевременно указване за представяне на доказателства от страните, налагане на санкции за умишлено шиканиране на процеса, налагане на санкции за неизготвяне по субективни причини на експертизите в срок, своевременно заменяне на вещите лица, при положение че експертизите не могат да бъдат изготвени в разумни срокове. Отговорността на председателите на състави е сведена до това, че при извършване на проверка от Инспектората към ВСС или при извършване на атестация това недисциплиниране на процеса води до лоши показатели на самия съдия.

Въпрос 10: На стр. 36 от концепцията си като цели посочвате: „спазване на Кодекса за етично поведение на българските магистрати“ и „спазване на Етичния кодекс на съдебните служители“. С какви мерки предвиждате да ги изпълните? Смятате ли, че трябва да има разделяне на етичния кодекс на два отделни – един за съдии и друг за прокурори и следователи?

Отговор:

В Административен съд – Пловдив е приета политика и правила във връзка със сигнали за действие и бездействие на магистрати и служители, които водят до уронване на престижа на институцията, в която работят. Това е и

вид антикорупционна мярка, тъй като е приета и политика, която е свързана отново със сигнали за извършени корупционни действия от страна на съдии и съдебни служители. Освен това, считам че изключителна важна е анкетата, която се провежда във всеки един съд, която е анонимна относно работата на съдебните служители. В Административен съд – Пазарджик анкетата е поставена на страницата на съда, като се извършва ежемесечно проверка на постъпилите анкети. Поставят се и кутии, в които могат да бъдат пуснати попълнени анкети на хартиен носител. До този момент няма нито един отрицателен сигнал спрямо служителите в съда, в която правораздавам в момента, напротив – отзивите за работата на съдебните служители са отлични, като се дават единствено препоръки за нова сграда на съда. В тази насока са предприети съответните действия. Тези анкети са важни, тъй като са коректив за работата на съдебните служители, а от там и относно управлението на човешките ресурси и доброто правораздаване. На страницата на съда, както на Административен съд- Пазарджик, така и на Административен съд - Пловдив са поставени кутии за предложения и сигнали на граждани, като до настоящия момент такива сигнали не са постъпвали в АС Пазарджик. В АС – Пазарджик сме оставили и кутия за сигнали, която е в коридора на съда, тъй като не всеки гражданин има достъп до електронната кутия, поради причини независещи от съда.

Смятам, че не трябва да има разделяне на Етичния кодекс на два отделни, тъй като към настоящия момент и съдиите, и прокурорите са магистрати, и следва да подчиняват поведението си както в съда, така и извън него, на етичните правила вписани в този кодекс.

14.10.2022г.

С уважение:

Гр.Пазарджик

/М.Шотлева/